

Ukážka 1 Milo Urban – Staroba (úryvok)

Vošlo mu to najprv do nôh, stiahlo žily pod kolenami, potom prešlo do krížov, a raz večer, keď práve rozmýšľal o novej úrode, zaťalo ho v poly. A toho týždňa sa už nevystrel. Taký skrčený chodil po izbe štyri dni, na piaty poslal po smradľavý špiritu, natrel sa a ľahol si, ale keď sa šiesteho rána prebudil a bol skrčený, sadol si na peľasť postele, prežehnal sa a smutne si vzdychol.

- Staroba prichodí, - povedal synovi.
- 1. Koľko dní zo života literárnej postavy zachytáva ukážka 1?
- 2. Vypíšte z ukážky 1 jedno slovo, ktoré z pohľadu literárnej postavy zastupuje ukazovacie zámeno to v prvom súvetí ukážky.
- 3. Určte zvýraznený vetný člen v slovnom spojení zaťalo ho v poly.
- 4. Akým slovotvorným postupom vzniklo slovo smradľavý?
- 5. Ktoré z uvedených tvrdení nevyplýva z ukážky 1?
 - a) Muž sa zmieril s osudom
 - b) Muž cíti melanchóliu zo svojho životného polozenia
 - c) Muž akceptuje realitu
 - d) Muž vyhlásil boj s osudom
- 6. Ktorý z uvedených literárnych smerov nevznikol v období medzi dvoma vojnami?
 - a) symbolizmus b) poetizmus c) surrealizmus d) vitalizmus
- 7. Aký typ rozprávača sa nachádza v ukážke 1?
 - a) Rozprávač je jednou z postáv, ktorá ale nezasahuje do deja
 - b) Rozprávač je jednou z postáv, ktorá zasahuje do deja
 - c) Rozprávač je nezávislý pozorovateľ, ktorý ale zasahuje do deja
 - d) Rozprávač je vševediaci a nezasahuje do deja
- 8. Ktorá z uvedených viet je napísaná bez pravopisnej chyby?
 - a) Oslovili ma akísi chlapci, ktorý išli do kina.
 - b) Tamtí chlapci, o ktorých sme sa rozprávali, sú Evini spolužiaci.
 - c) Tí chlapci, s ktorými radi hráme hokej, už odišli domov.
 - d) Títo chlapci, ktorým sme dôverovali, nás sklamali.

Ukážka 2 Ivan Bukovčan – Kým kohút nezaspieva úryvok)

Tulák (pre seba, zamyslene): Proti násiliu má človek iba jedinú šancu...

Tomko (čaká): A tá šanca...?

Tulák (po chvíli, prasto): Ostať človekom... Nestať sa handrou. Zachovať si dôstojnosť... A svoju ľudskú tvár.

Uhrik: A smiem sa spýtať – čo mi to pomôže? Zachovám si tvár – a prídem o hlavu!

(Tulákovi, plný jedu.) Bez tváre sa dá žiť – ale bez hlavy nie, ty blázon...!

- 9. Prostredníctvom ktorej postavy je vyjadrená hlavná myšlienka ukážky 2?
- 10. Do ktorého literárneho druhu zaradíme ukážku 2?

11. Vypíšte z ukážky 2 jedno oslovenie.
12. Vypíšte z ukážky 2 jedno podstatné meno, ktoré sa skloňuje podľa vzoru vysvedčenie.
13. Spomedzi uvedených autorov vyberte dvoch dramatikov.
a) Moliere b) J. I. Bajza c) J. Palárik d) M. de Cervantes e) G. Boccaccio
f) A. Bernolák g) F. Petrarca
14. Ako sa nazýva text v ukážke 2?
a) marginálie b) vysvetlivky c) operátory d) scénické poznámky
15. Z Uhríkovej repliky nevyplýva:
a) že si chce zachrániť život b) že nehľadí na ostatných
c) že nehľadí na ostatných d) že sa chce obetovať
16. Ktorá z uvedených možností je napísaná gramaticky správne?
a) Tulák povedal: „Proti násiliu nemá človek nijakú šancu.“
b) „Proti násiliu,“ povedal Tulák, „nemá človek nijakú šancu.“
c) Tulák povedal: „Proti násiliu nemá človek nijakú šancu.“
d) „Proti násiliu“, nemá človek nijakú šancu.“